

Een cadeau

Op zondagochtend loop ik graag in alle vroegte een rondje over ons terrein. Het is een vast ritueel waar ik intens van geniet. Alles is dan nog stil, zoals het alleen op zondagochtenden stil kan zijn. In de verte hoor ik vaak het gebrul van leeuwen uit Safaripark Beekse Bergen.

Aan het eind van mijn wandeling steek ik altijd een kaarsje op in onze Mariakapel in de tuin, voor alle noden die mij in de afgelopen week zijn toevertrouwd. Ik ga dan eventjes zitten - als het weer het toelaat - op een bankje onder een boom midden in een veld waar wij hop en oude gewassen aan het telen zijn. Op dit moment staat er 'huttentut', één van de oudst bekende Nederlandse cultuurgewassen. Uit de zaden kan olie worden geperst die voor verschillende

doeleinden gebruikt wordt, zelfs om er biokerosine van te maken. De KLM vloog er in 2009 al mee. Dat is de kracht van de natuur. We worden er stil van en we krijgen van alles cadeau.

We worden ons er steeds meer van bewust dat we zuinig om moeten gaan met wat ons in de schepping gegeven is. Vanuit onze christelijke levenshouding zou het gewoon vanzelfsprekend moeten zijn dat we zorg dragen voor wat aan ons is toevertrouwd, zodat generaties na ons er ook van kunnen genieten. De schepping is een cadeau dat je krijgt en weer mag doorgeven. Zo gaat het al generaties lang en wat zo mooi is: niemand kan het cadeau houden!

B. Bernardus Peeters at

Schepping als geschenk

AMFIBIEËNPOEL OP LANDGOED KONINGSHOEVEN.

In deze jaargang staat *Kijk Koningshoeven* stil bij 'duurzame ontwikkeling'. Gevleugelde woorden zijn in dit verband *People* (mensen), *Planet* (milieu), *Prosperity* (welvaart). De eerste P kwam in het lentenummer aan de orde, de tweede staat in deze editie centraal. In de herfst volgt de derde. Nieuw is een vierde P, die van *Profoundness* (innerlijkheid), waarmee in de winteruitgave de specifiek monastieke insteek belicht wordt.

Vanaf hun ontstaan waren kloosters in Europa eeuwenlang centra waar naast intellectuele arbeid vooral ook de natuur werd gecultiveerd. Ze hebben tot op de dag van vandaag een voorbeeldfunctie in hun respect voor de schepping. De monastieke visie staat immers diametraal tegenover het vooruitgangsgeloof dat mede leidt tot de huidige uitputtingsslag. De mens, zo heet het bij Benedictus, heeft niets in eigen bezit maar alles, zelfs zijn lichaam, in bruikleen. Hij ziet daarom de schepping als een geschenk dat hij als goede rentmeester dient te behandelen.

'MILIEUBESEF'

Deze respectvolle en duurzame houding komt tot uiting in de toegewijde zorg voor alles van en rond de abdy Koningshoeven: de bossen, de tuin, de waterlopen, de gebouwen,

het gereedschap, het gemeenschappelijk erfgoed en wat monniken persoonlijk mogen gebruiken. Bezoekers zijn onder de indruk van de goed verzorgde omgeving en de sobere, weldoordachte inrichting van de abdy. Lang voordat dit een algemeen aanvaard begrip werd, waren de monniken al doordrongen van 'milieubesef'. De abdy die er alles aandoet om haar landelijke karakter te bewaren en voor een verre toekomst veilig te stellen, werkt op dat terrein nauw samen met de brouwerij en de kwekerij. Gezamenlijk zetten ze projecten op, die binnen afzienbare tijd een zichtbare voorbeeldfunctie zullen hebben: duurzaam landschapsbeheer, alternatieve energiewinning, verantwoord afvalwaterbeheer, gebruik van biologische grondstoffen.

VERANTWOORDELIJKHEID

Zoals het verhaal rond duurzaamheid in de maatschappij begint en eindigt bij de verantwoordelijkheid van elke mens afzonderlijk, zo ligt daar ook voor Koningshoeven de belangrijkste maar tevens lastigste uitdaging. Juist omdat de inspanningen op dit niveau weinig 'meetbare' resultaten geven, is het moeilijk om tegen alle verspilling en overconsumptie in, trouw te blijven aan het streven respectvol en zuinig om te gaan met energie, water, voedsel en grondstoffen.

Duurzaam landschapsbeheer

Buiten de kloostertuin van Koningshoeven strekt zich een grondgebied uit ter grootte van zo'n 160 hectare, dat in eigendom is van de abdy. Het bestaat uit bos, vennen en landbouwpercelen. De groeiende aandacht van kloostergemeenschap en bierbrouwerij voor duurzaamheid, krijgt ook gestalte in het landschapsbeheer. Rentmeester Jan Schellekens speelt hierbij een belangrijke rol.

Schellekens (57), woonachtig in Riel, runt sinds twee jaar een rentmeestersbureau. Hij adviseert onder andere met betrekking tot het onroerend goed van de abdy op het vlak van grondzaken. Hoe is het contact met Koningshoeven tot stand gekomen? "In 2007 was er veel wildschade aan de landbouwgewassen, de kwekerijproducten en in de hoenderhof", zo legt hij uit. "Ik werd erbij gehaald om passende maatregelen te treffen. Prior Isaac toonde zich bij die gelegenheid erg geïnteresseerd in verantwoord, duurzaam bosbeheer. Rekening houdend met de contemplatieve levensstijl van de monniken, hebben we een plan gemaakt om de 'belevingswaarde' van het bos te verhogen. Het kreeg

JAN SCHELLEKENS.

een gedegen onderhoudsbeurt en nu, na één jaar, zie je dat natuurlijke verjonging en een grotere biodiversiteit zich aankondigt."

'PUURBOS'

Een sprekend voorbeeld van het nieuwe landschapsbeleid is de aanleg van het 'Puurbos'. Bij het ontwikkelen van het biologisch trappistenbier 'Puur', dat medio 2010 op de markt kwam, had de abdy voor ogen de CO2-uitstoot zoveel mogelijk te compenseren. Daarom werd vorig jaar 1,3 ha grond aan de landbouw onttrokken en is er een bos op aangelegd. "Dat idee is overigens niet helemaal nieuw", vertelt de rentmeester. "Al jaren geleden werd een akker die midden in de bossen van het landgoed gelegen was, aan de natuur teruggegeven. Daar is bovendien een amfibiënpool in aangelegd, wat de biodiversiteit flink bevorderde."

ECOLOGISCH VERANTWOORDE TEELT

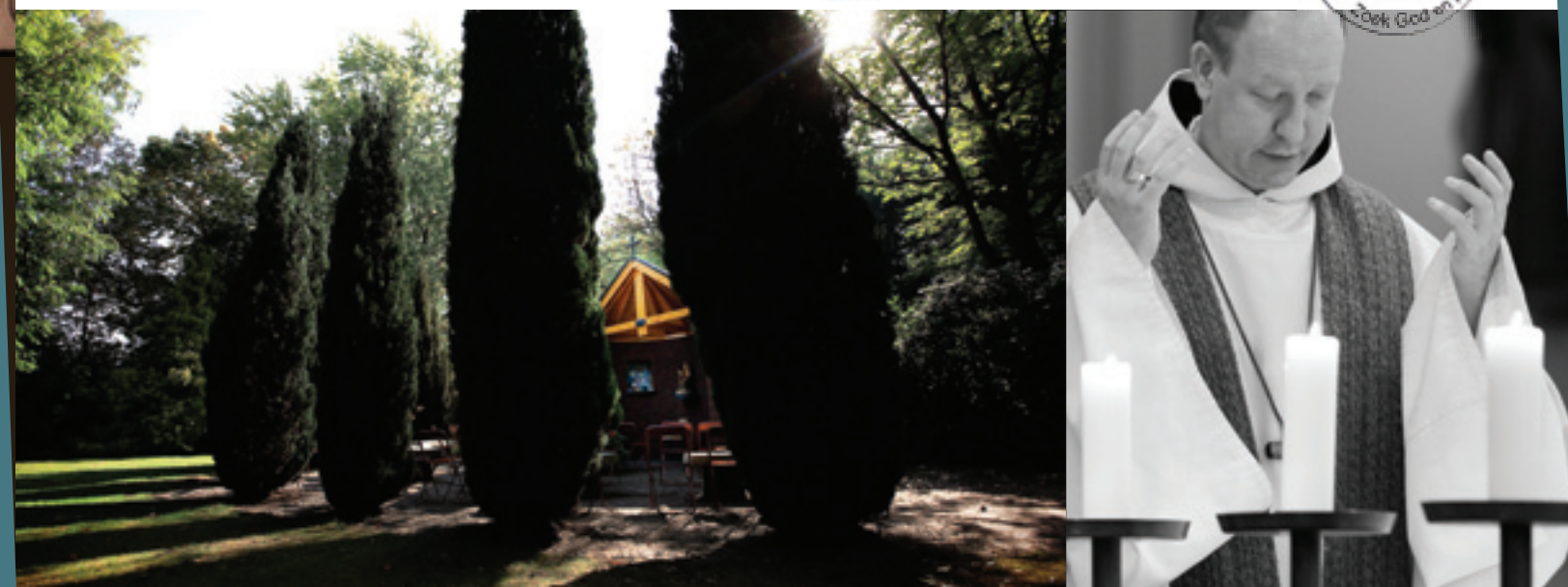
Ook op landbouwgebied speelt duurzaamheid een steeds grotere rol. Schellekens: "Enkele perceeltjes zijn afgelopen voorjaar voor het eerst zonder bestrijdingsmiddelen ingezaaid met oude graangewassen. Als dit een succes blijkt te zijn, kan in de toekomst overwogen worden om eigen biologische brouwerij te gaan verbouwen. In goed overleg met de abdy schuift de agrarische bedrijfsvoering van pachters steeds verder de richting op van milieuvriendelijke, ecologisch verantwoorde teelt van gewassen." Koningshoeven is met het nieuwe landschapsbeheer op de goede weg, maar waakzaamheid is geboden, zo benadrukt Jan Schellekens: "Om een contemplatieve sfeer te waarborgen, dient er een zekere buffer van rust rond de abdy te zijn. Je moet er voortdurend op toezien dat die niet bedreigd wordt. We doen er alles aan om het unieke karakter van de kloosteromgeving te behouden."

PARELTJES UIT DE REGEL VAN BENEDICTUS
BENEDICTUS VAN NURSIA (480-547) WORDT WEL DE 'VADER' VAN HET WESTERSE MONNIKENDOM GENOEMD. HIJ STELDE EEN REGEL VOOR MONNIKEN OP. DAARIN STAAT HOE HET ER IN EEN KLOOSTER AAN TOE MOET GAAN. EEN 'PAREL' UIT HET GESCHRIFT TER OVERWEGING.

'Al wat het klooster bezit, moet hij beschouwen als vaatwerk dat voor de altaardienst bestemd is' (31,10-11)

VOOR EEN MONNIK IS ALLES EVEN BELANGRIJK, DIERBAAR, JA, HEILIG. DE WERELD EN DE DINGEN ZIJN HEM NIET GEGEVEN OM TE BEZITZEN, MAAR OM IN DIENST TE STAAN VAN EEN HOGER DOEL. HIJ IS GEEN EIGENAAR VAN DE SCHEPPING, MAAR DEZE WERD HEM OOIIT TOEVERTROUWD OM ER ZORGZAAM MEE OM TE GAAN EN OM TE VORMEN TOT STAD GODS.

INKLEDING BROEDER DOMINIC
RECHTS: ABT BERNARDUS
ACHTER: PRIOR ISAAC.

INKLEDING BROEDER DOMINIC

Postulant Thomas Joseph ontving Witte Donderdag 21 april in de abdijkerk het habit van de trappistenorde. Met dit inkledingsritueel begon hij aan het noviciaat. In de tijd van het noviciaat ligt het accent vooral op de vorming en de ingroei in het cisterciënzer leven. Het is een oud gebruik dat de novice niet alleen het habit krijgt maar ook een nieuwe naam. Abt gaf hem op eigen verzoek de naam Dominic, 'behoort aan God', genoemd

naar de heilige Dominicus, "een groot bidder", aldus de abt in zijn toespraak na de inkleding. Broeder Dominic (38) is afkomstig uit India. Hij heeft twee priesterbroers en een zus die benedictines is. Aangezien de orde in India geen klooster heeft, koos broeder Dominic voor Koningshoeven om in te treden. Bij de aanvang van het noviciaat van broeder Dominic werd broeder Korneel benoemd tot de nieuwe novicenmeester, belast met de directe zorg voor de novicen.

DRIEHONDERD DEELNEMERS TRAPPISTENLOOP 'PUUR'

Zaterdag 21 mei vond op de terreinen van de abdij onder ideale weersomstandigheden een uniek loopevenement plaats: de Trappistenloop 'Puur'. Driehonderd lopers namen deel aan het festijn met afstanden van 5, 10 of 15 kilometer.

Het evenement was een van de voorbereidingslopen op de *Brabants Dagblad Tilburg Ten Miles*, zondag 4 september. Op de paden en wegen van het abdijterrein was een fraaie ronde uitgezet van 5 kilometer (verhard en onverhard) door een prachtige omgeving die doorgaans slechts toegankelijk is voor de gasten die in het gastenhuis verblijven. Van het inschrijfgeld, tien euro per loper, gaat driekwart naar het restauratiefonds van de abdij.

ABT BERNARDUS MET
DE LOPERS VAN ABDIJ EN BROUWERIJ.

De trappisten Franciscus, Isaac, Valentinus en Wolfgang van Koningshoeven waren als lopers te vinden in het deelnemersveld. Ook enkele medewerkers van abdij en brouwerij liepen mee. De bekende Tilburgse marathonloper Greg van Hest legde de 15 kilometer ruimschoots binnen het uur af. Broeder Franciscus was op deze afstand met 1 uur en 22 minuten uur de snelste onder de monniken, gevolgd door broeder Wolfgang met anderhalf uur. De broeders Isaac (10 kilometer) en Valentinus (5 kilometer) zetten weinig spectaculaire tijden neer. "Het karakter van de loop was recreatief", voerde broeder Isaac als excuus aan. Abt Bernardus moedigde zijn medebroeder langs het parcours aan. Gelet op het enthousiasme van de deelnemers na afdrop bij een glas 'Puur', wordt overwogen om de trappistenloop volgend jaar te herhalen.

RESTAURATIE KAPITTELZAAL AFGEROND

Pal na Pasen zijn de restauratiewerkzaamheden van de kapittelzaal afgerond. Het gebouw dat in de jaren dertig van de vorige eeuw aan het klooster is gebouwd, was hard aan een opknappbeurt toe. "Aan de buitenkant zijn de voegen hersteld en kon de schade van enkele granaatinslagen uit de Tweede Wereldoorlog eindelijk worden gerepareerd", aldus abt Bernardus. Het dak is waar nodig hersteld. De glas-inloodramen waren aan vervanging toe aangezien het lood op de meeste plaatsen was doorgezaakt. De parketvloer werd hersteld, de verlichting vernieuwd en er kwam een nieuw verwarmingsstelsel. Tot slot werd alles opnieuw geschilderd.

De meeste werkzaamheden zijn uitgevoerd door jonge, startende Brabantse ondernemers, zodat ze werkervaring konden opdoen. De restauratie is mogelijk gemaakt door giften uit de restauratiecampagne die de abdij heeft opgezet en door subsidie van de provincie Noord-Brabant. "Ik dank alle gulle gevers hartelijk voor hun donaties", laat de abt weten. "Giften voor andere restauratieprojecten zijn overigens nog steeds welkom", zo voegt hij er aan toe (alles over de restauratiecampagne is te vinden op www.koningshoeven.nl).

De monniken hebben onlangs de kapittelzaal in gebruik genomen als kerkruimte voor doordeweekse dagen. De huidige dagkapel was te klein geworden voor het aantal broeders en voor de gasten. Met de kapittelzaal als ruimere kapel kan ook het aantal doordeweekse gasten worden uitgebreid. Daarmee speelt de abdij in op de groeiende belangstelling voor een gastenverblijf. De huidige dagkapel gaat dienst doen als kapittelzaal.

COLOFON

Kijk KONINGSHOEVEN IS EEN GRATIS KWARTAALUITGAVE VAN DE ABDIJ ONZE LIEVE VROUW VAN KONINGSHOEVEN. EEN VRIJWILLIGE BIJDRAGE ALS TEGEMOETKOMING IN DE KOSTEN IS WELKOM OP ING-BANKREKENING 107 22 51, T.N.V. ABDIJ OLV VAN KONINGSHOEVEN. TOEZENDING PER POST IS MOGELIJK. ZIE CONTACTGEGEVENS VOOR AANMELDING.

REDACTIE: ABT BERNARDUS PEETERS (HOOFDREDACTEUR),
BROEDER DAVID BUTAYE, BROEDER WIGBERT VERSCHUREN,
PETER VAN ZOEST (EINDREDACTEUR)
CONCEPT & ONTWERP: HELDERGROEN, WWW.HELDERGROEN.NL

CONTACT: EINDHOVENSEWEG 3, 5056 RP BERKEL-ENSCHOT,
TEL.: 013 540 85 08, E-MAIL: INFO@KIJKKONINGSHOEVEN.NL
UITGEBREIDE INFORMATIE OVER DE ABDIJ IS TE VINDEN OP
WWW.KONINGSHOEVEN.NL

ISSN: 1875-3787

